

Národná minimálna mzda The National Minimum Wage

SLOVAK / SLOVENČINA

Kto má nárok národnú minimálnu mzdu?

V Spojenom kráľovstve má väčšina pracovníkov, ktorí majú 16 rokov a viac, nárok na národnú minimálnu mzdu (NMW). Minimálna mzda sa vás týka bez ohľadu na to, či máte stále zamestnanie, pracujete pre agentúru, alebo máte krátkodobú zmluvu. Niektorých pracovníkov sa národná minimálna mzda netýka. To zahŕňa:

- pracovníkov do 16 rokov,
- pracovníkov au-pair a pestúnky, ak žijú s rodinou a neplatia za ubytovanie a stravu,
- samostatne zárobkovo činné osoby,
- členov ozbrojených zložiek,
- dobrovoľníkov,
- niektorých praktikantov vo vládnych programoch.

Úplný zoznam osôb, ktorých sa NMW netýka, získate na informačnej linke so zameraním na mzdy a pracovné právo (Pay and Work Rights Helpline) alebo od odborného poradcu. (Vid'. Ďalšiu pomoc nižšie).

Aká je národná minimálna mzda?

Pre národnú minimálnu mzdu existujú štyri rôzne hodinové sadzby:

- pre pracovníkov, ktorí majú 21 rokov a viac je súčasná hodinová sadzba £5,93 na hodinu,
- pre pracovníkov, ktorí majú medzi 18 – 20, je súčasná hodinová sadzba £4,92 na hodinu,
- pre pracovníkov vo veku 16 (ktorí sú starší, ako je vek pre ukončenie školskej dochádzky) a 17 rokov je súčasná hodinová sadzba £3,64.
- Pre učňov, ktorí majú menej ako 19 rokov, alebo sú v prvom roku ich učebnej doby, je súčasná sadzba £2,50 na hodinu.

NMW je priemerná hodinová sadzba, ktorá musí byť zaplatená za každú odpracovanú hodinu počas určitého časového úseku. Ak ste platený týždenne, tento časový úsek je týždeň a ak ste platený mesačne, toto obdobie je mesiac. Pokiaľ váš priemerný hodinový zárobok počas tohto obdobia nie je pod NMW, môže dôjsť k tomu, že za niektoré hodiny zarobíte menej ako je NMW.

Ak vám váš zamestnávateľ neplatí národnú minimálnu mzdu

Ak si myslíte, že by ste mali dostávať NMW, ale nie je tomu tak, môžete sa opýtať vášho zamestnávateľa prečo tomu tak nie je. Môže sa stať, že váš zamestnávateľ si neuvedomil, že vám NMW neplatí. Váš zamestnávateľ môže získať informácie na **Poradenské linke so zameraním na mzdy a pracovné právo (Pay and Work**

Rights Helpline) (Ďalšiu pomoc nájdete na konci tohto informačného listu). Ak ste členom odborového zväzu, môžete požiadať o radu svojho zástupcu. Nemôžu vás prinútiť aby ste súhlasili s nižšou mzdou ako NMW. Ak sa vás zamestnávateľ pokúšal donútiť alebo presvedčiť, aby ste podpísali zmluvu, ktorá vám dáva menej ako NMW, takáto zmluva nebude právne záväzná. Ak sa s vami zamestnávateľ o NMW nechce rozprávať, alebo ak sa necítite na to osloviť ho, môžete kontaktovať informačnú linku so zameraním na mzdy a pracovné právo alebo skúseného poradcu (viď Ďalšia pomoc na konci tohto informačného listu).

Ak si myslíte, že váš zamestnávateľ si je vedomý NMW a neplatí ju, môžete kontaktovať informačnú linku so zameraním na mzdy a pracovné právo, ktorá bude informovať **vymáhací úrad NMW**. Tento úrad prevádzkuje HM Revenue and Customs (daňový a colný úrad) a môže vyšetrovať zamestnávateľov, ktorí svojim zamestnancom neplatia NMW. Ak nechcete, aby zamestnávateľ vedel, že ste kontaktovali vymáhací úrad NMW, musíte mu oznámiť, že si želáte zostať v anonymite. V niektorých prípadoch môže oznámenie zamestnávateľovi viesť k šikanovaniu a nespravodlivému zaobchádzaniu na pracovisku.

Tiež si môžete vymáhať svoje právo na NMW sťažnosťou na **nezákonné zrážky zo mzdy na zamestnaneckom tribunáli**. Ak ste zamestnancom, budete musieť najprv podať **písomnú sťažnosť** na svojho zamestnávateľa. Ak nie ste zamestnancom, ale máte právo na NMW, napríklad ak ste subdodávateľom, pracovníkom na voľnej nohe alebo príležitostným robotníkom, tak môžete svoju sťažnosť zobrať priamo na zamestnanecký tribunál. Na predkladanie vašej veci na zamestnaneckú radu existujú striktné časové obmedzenia (viď. nižšie). Nie je určená doba ako dlho by ste mali pracovať pre zamestnávateľa predtým než budete môcť podať sťažnosť.

Čo môžete robiť, ak vás šikanujú alebo vás prepustili za sťažovanie sa na NMW

Ak máte pocit, že ste šikanovaný alebo sa s vami nespravodlivo zaobchádza na pracovisku, alebo ak ste stratili zamestnanie, pretože ste oznámili svojho zamestnávateľa, môžete sa žalovať na **zamestnaneckom tribunáli** za obťažovanie, alebo môžete zamestnávateľa zažalovať za porušenie pracovnej zmluvy (**porušenie zmluvy**). Predtým, ako budete vôbec rozmýšľať na niektorou z týchto možností, mali by ste sa poradiť so skúseným poradcem alebo zamestnaneckým advokátom (viď. nižšie). Ak chcete zostať v zamestnaní, musíte tiež porozmýšľať nad tým, aké následky to bude mať na vzťah s vaším zamestnávateľom.

Časová lehota na podanie žaloby na zamestnanecký tribunál.

Ak chcete podať sťažnosť na zamestnanecký tribunál, máte na to len tri mesiace mínus jeden deň, od kedy sa stal incident o ktorom chcete podať sťažnosť. Táto časová lehota platí aj keď chcete podať sťažnosť, aj keď sa chcete odvolať proti rozhodnutiu. Je dôležité, aby ste žiadali o radu skúseného zamestnaneckého poradcu, aby ste túto lehotu nezmeškali.

Ďalšia pomoc

Citizens Advice Bureau (Občianska poradenská kancelária)

Kancelárie Citizens Advice Bureau poskytujú bezplatné, dôverné, nestranné a nezávislé poradenstvo na neobmedzenú škálu tém, vrátane zamestnaneckých práv. V prípade potreby vám môžu odporučiť špecializovaný zdroj poradenstva. Najbližší CAB, vrátane tých, ktoré poskytujú poradenstvo prostredníctvom e-mailu, nájdete kliknutím na [najbližší CAB](#), alebo ho si môžete vyhľadať v miestnom telefónnom zozname.

Poradenská linka so zameraním na mzdy a pracovné právo (Pay and Work Rights Helpline)

Poradenská linka so zameraním na mzdy a pracovné právo je dôverná poradenská linka, ktorá vám môže poskytnúť informácie ohľadom vašich práv a národnej minimálnej mzdy. Poradenskú linku môžete kontaktovať na čísle 0800 917 2368 (textový telefón je 0800 121 4042).

Directgov

Ďalšie informácie ohľadom NMW môžete nájsť na internetovej stránke Directgov www.direct.gov.uk. [link to <http://www.direct.gov.uk/en/Employment/Employees/TheNationalMinimumWage/index.htm>]

Stránka TUC (Kongresu odborových zväzov)

Na zistenie, či vám platia NMW, TUC spustilo interaktívnu kalkulačku na výpočet minimálnej mzdy. Kalkulačku môžete nájsť na internetovej stránke pomoci pracovníkom TUC na www.worksmart.org.uk.

Ďalšie informačné listy o Adviceguide vo Vašom jazyku, ktoré by vám mohli pomôcť

- Zamestnávateľ vám zadržáva mzdu
- Národná minimálna mzda
- Pracovný čas

Ďalšie informačné listy a letáky Citizens Advice, ktoré by vám mohli pomôcť

- Dovoľenky a náhrada mzdy za dovolenku
- Zamestnávateľ vám zadržáva mzdu
- Práva matiek v zamestnaní
- Práva zamestnaných otcov
- Riešenie sporov v zamestnaní

Tento informačný list vydala [Citizens Advice](#), čo je pracovný názov pre The National Association of Citizens Advice Bureaux (Národná asociácia občianskych poradní). Má za úlohu poskytovať iba všeobecné informácie a nemá by sa považovať za úplný prehľad práva v tejto veci. Tieto informácie sa vzťahujú iba na Anglicko, Wales a Škótsko. Tento informačný list bol naposledy aktualizovaný 24. januára 2011 a reviduje sa mesačne. Alebo navštívte našu internetovú stránku – www.adviceguide.org.uk, kde si môžete stiahnuť aktuálnu verziu.